

prof. dr hab. Renata Ziemińska
Instytut Filozofii i Kognitywistyki, Uniwersytet Szczeciński

Temat lekcji:

Niesprawiedliwość binarnego pojęcia płci na przykładzie Marii Patino

Binarne pojęcie płci to prosty podział wszystkich ludzi na dwie grupy: kobiety i mężczyźni. Zakłada się przy tym, że zestaw cech kobiecych jest „zrośnięty” i wyklucza się z podobnie „zrośniętymi” cechami męskimi. Historia Marii Patino tej prostej teorii przeczy i pokazuje, że cechy płciowe konkretnej osoby mogą być częściowo męskie a częściowo żeńskie. Patino została wykluczona z zawodów sportowych po badaniu chromosomów, które okazały się męskie. Dalsze badania wykazały także obecność jąder w podbrzuszu. Ale jednocześnie Maria Patino miała piersi, waginę i żeńską tożsamość płciową. Przy założeniu binarnego pojęcia płci, Maria Patino jest osobą „niemożliwą”, nie ma dla niej miejsca w tym systemie pojęciowym, społecznej wyobraźni i języku.

To samo dotyczy osób z niebinarną tożsamością płciową, dla których w wielu krajach, także naszym, nie ma prawnej kategorii, którą mogliby uznać za własną. Maria Patino ma łatwiej, jest kobietą, ponieważ odczuwana tożsamość płciowa to najważniejsza cecha przy zaliczaniu osób do kategorii płciowej. Binarne pojęcie płci to nie tylko uproszczenie ale krzywdą wyrządzana ludziom.

Tekst: „Epistemiczna niesprawiedliwość i chirurgia ‘normalizacyjna’ u dzieci z cechami interpłciowymi” z dodatkiem „Personal Account. A woman tried and tested”

Pytania

Jakie kontrprzykłady można podać do binarnego pojęcia płci?

Jakie cechy męskie i jakie cechy kobiece wymienia u siebie Maria Patino?

Jak można określić osoby niebinarne, czyli z niebinarną tożsamością płciową?

Czy Maria Patino to osoba niebinarna?

Jakie zaimki stosuje mówiąc o sobie Maria Patino? Co decyduje o tym, że stosuje feminatywy?

Kobieta z cechami interpłciowymi – podaj przykład.

Jak błąd pojęciowy staje się wadą moralną – podaj przykład.